

איש לרעהו

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' עבי יהודה דומוביץ ז"ל

רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

ליקוט ועריכת: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

שבת קודש כט שבט תשע"ג: הדלקת נרות: ירושלים 44: תל-אביב: 59: חיפה: 49: מוצאי שבת: ירושלים: 58: תל-אביב: 60: חיפה: 58: ר"ת: 38: 6:

פרשת משפטים

מדבר שקר תרחק

הופץ השבוע
"בריאות ורפואה" – 65

מדבר שקר תרחק...

באחד הימים נכנסו גבאיי קופת יתומכי תורה מאחת הישיבות הנכבדות למעונו של הגאון **רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל**, וביקשו ממנו שמאחר והוא מכיר עד כמה הקופה שלהם מסייעת לבני תורה עניים, בדברים החיוניים ביותר עבורם, ומכיון שקופה חשובה זו נמצאת עתה במצב כספי מדולדל מאד, שיאות לאפשר להם לצלם אותו כשהוא מחזיק שטר כסף גדול, ויראה הדבר שהוא נותן זאת לארגונים, וממילא פרסום התמונה תוכל לסייע להביא תורמים רבים למטרותם החשובה...

כאשר שמע זאת הגרי"ש אלישיב, נחרד מאד, והביע בהחלטיות שאינה משתמעת לשתי פנים את תגובתו: "זהו מעשה רמיה! וכי אחזיק שטר כסף לעיני כל כשלא נתתי זאת, רק בכדי שייראה הדבר כאילו נתתי, הרי זה מיחזי כשקרא [=נראה כשקר] ואין לך רמיה גדולה מזו". [ואף שיביא תועלת גדולה להחזקת תורה]

ומעשה שהביאו לפניו מכתב המלצה להכנסת כלה בכדי שיצרף את חתימתו ולא הסכים לחתום. הוא נימק זאת באומרו כי די בכך שרבנים אחרים כבר חתמו. כאשר דחקו בו לומר מדוע הוא מסרב לחתום, השיב הגרי"ש: "ראו נא כי תאריך המכתב הוא מלפני כעשר שנים, בת זו כבר נישאה מזמן..."

מתוך מאמר

לדבוק במדת האמת ולהתרחק מכל דבר העלול לגרום לו ולזולתו לשקר!

נלמד מהפסוק: "מדבר שקר תרחק" (פרק כג-ז)

ופירש הספורנו: מכל דבר שיוכל לסבב שקר כאמרם ז"ל: הוא זהיר בדברך שמתוכם ילמדו לשקר. עכ"ל. והיינו שהזהירות מלגרום לרעהו לשקר נכללת בציווי "מדבר שקר תרחק". וכפי הדוגמא שכתב רבי יהודה החסיד ז"ל (בספר חסידים - תתרטב): אם תראה בני אדם מתלחשים ואתה חפץ לדעת מה מתלחשים, אל תשאל להם, פן תעשה אותם שקרנים, שאילו היו חפצים שתדע היו מגידים לך, ועתה שאין חפצים שתדע, יגידו לך שקר.

אומרים חז"ל בגמרא (עבודה זרה כה:): שכאשר פוגש אדם נכרי, באיש מישראל, ושואלו להיכן הולך, יירחיב לו את הדרך" [רש"י: אם היה צריך לו לילך עד שיעור פרסה, יאמר לו ב' פרסאות אני צריך לילך, אולי ימתין העכו"ם מלהכותו עד פרסה שניה, וזה יפרוש ממנו קודם לכן] כדרך שעשה יעקב אבינו לעשיו הרשע דכתיב "עד אשר אבוא אל אדוני שעירה" וכתב "ויעקב נסע סכותה" [ולא הלך עד שעיר].

הקשה על כך **רבינו יוסף חיים מברג' זצ"ל** (בספרו **בנייהו**): מדוע הוצרכה הגמרא להביא ראיה מיעקב אבינו שהרחיב הדרך לעשיו. הרי פשוט הדבר, גם בלי ראיה מיעקב, שכאשר יש לחוש מסכנה מהנכרי, מותר לשנות מהאמת ולהרחיק את יעד הליכתו מהיעד האמיתי?!

מתרץ רבינו יוסף חיים עפ"י דברי חז"ל (במד"ר בראשית עח-יד) בפסוק "עד אשר אבוא אל אדוני שעירה" - א"ר אבהו חזרנו על כל המקרא ולא מצאנו שהלך יעקב אבינו מימיו אצל עשיו להרשע, אפשר יעקב האמיתי מרמה? אלא אימתי הוא בא אצלו? לעתיד לבוא! כדכתיב "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו". ע"כ.

נמצאנו למדים כי יעקב אבינו דקדק שלא להוציא שקר מפיו [גם במקום סכנה], אלא השיב דברים אמיתיים שכיון בהם על העתיד לבוא, וכמובן עשיו לא הרגיש בזה.

מעתה נלמד גם לנידון דידן: "ירחיב לו הדרך" באופן שלא יוציא שקר מפיו כגון: אם הולך ל"כזיב" מותר לו לומר שהולך ל"עכו", וילך באמת לאחר מכן לעכו כדי לקיים את דבריו שמתכוון בהם על העתיד, וזאת לומדים אנו מיעקב שאמר שהולך לשעיר והתכוון באמת למה שאומר.

עלון "איש לרעהו" פרשת משפטים הוקדש לעילוי נשמת
האשה הכסירה והעדקנית והמדוכאת ביסורים במלאת שלושים לפטירתה
מרת **זהבה לאה בת שמחה ע"ה אוהיון**

לבע"ר ראש הודש שבט תשע"ג

ת.נ.צ.ב.ה.

להזהר בכבודו של כל אדם באשר הוא!

נלמד מהפסוק: "חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השה" (פרק כא-לז)

ואמרו חז"ל בגמרא (בבא קמא עט:): תנינא, אמר רבי יוחנן, בא וראה כמה גדול כבוד הבריות, שור שהלך ברגליו [משלם הגנב] חמשה, שה שהרכיבו על כתפו [משלם] ארבעה. ומפרש רש"י עה"ת: שור שהלך ברגל ולא נתבזה בו הגנב לנושאו על כתפו משלם חמשה, שה שנשאו על כתפו משלם ארבע הואיל ונתבזה בו.

הבושה הגדולה בעולם היא הבושה מן החטא

למען האמת, אם נתבונן נוכח גלגות עד כמה חס הקב"ה על כבוד בריותיו ללא יוצא מן הכלל. שכן עפ"י ההשקפה הנכונה והאמיתית, הבושה הגדולה ביותר שתתכן עלי אדמות זו בושת החוטא בחטאו! מוצאים זאת הרבה בדברי חז"ל.

וכאותה אימרה שאמר רבי יוחנן בן זכאי לתלמידיו (במסכת ברכות כח:): "יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם... ולואי תדעו כשאדם עובר עבירה אומר שלא יראני אדם!" כי על כן זוהי הבושה הגדולה ביותר!

וכן אמרו (נדרים כ:). על הפסוק "למען תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו" - זו הבושה. [והיינו כמו שאדם מתבייש מחברו וניכרת הבושה על פניו ד"אזיל סומקא ואתא חיוורא" כך צריך להתבייש מהחטא] וכן: "העובר עבירה ומתבייש בה מוחלין לו על כל עוונותיו" (ברכות יב:), ואכמ"ל.

עכשיו הבה נתאר לעצמינו, מה היה קורה אילו אנשים היו יוצאים לרחובה של עיר והקב"ה לא היה מסתיר את העוונות, וכל עבירה שאדם היה עושה היתה ניכרת ורשומה על מצחו, בפרהסיא. ולא מבעיא רשעים, אלא אפילו המון העם החוטאים למחצה לשליש ולרביע. ואפילו צדיקים ש"אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא". הרי אז הכל היו יודעים את האמת אחד על השני, מי הצדיק ומי הרשע, ואוי לה לאותה בושה! [וכאמרת החסיד בחוה"ל: אילו היו שכני מריחים בחטאי הלא היו מתרחקים מגבולין].

הקב"ה מסתיר עוונות בריותיו כדי שלא יתביישו

ומכאן נוכל להכיר את גודל החסד והרחמים שהקב"ה נוהג בהם עם בריותיו שאינו מראה לעיני כל, כל עבירה שאדם עבר בשוגג או במזיד. ואפילו את אתון בלעם [שפרסמה חטאו] המית הקב"ה מפני כבודו של אותו רשע. ואולי גם את הענין הזה מסמל אחד מיי"ג מדות הרחמים "יכבוש עוונותינו" שכובש ומסתיר העוונות מעיני העולם.

ומסיבה זו שהקב"ה חס על כבוד בריותיו, ציוה לנו בתורתנו הק' את כל האיסורים התלויים בכבוד הזולת: שלא להלבין פני חברו ושלא להתכבד בקלונו ושלא לדבר לשון הרע ורכילות וכיו"ב. וכן הפטור מהשבת אבידה בזקן ואינה לפי כבודו וכיו"ב.

וממצב זה עצמו שהקב"ה חס על כבוד בריותיו, נוצרה מציאות בעולם הזה של "עלמא דשקרא" שרק הקב"ה יודע את האמת ואילו אדם יכול לרמות את רעהו ולהתחזות אחרת ממה שהוא באמת. וזו זכות הבחירה שנתן הקב"ה לבריותיו לחיות לפי בחירתם או בדרכי ליבם, או כפי האמת של התורה. ולכן אמרו חז"ל שבעולם האמת מתגלה מצב שונה לחלוטין של "עליונים למטה ותחתונים למעלה". ואכמ"ל.

"אסור לבייש בת ישראל..."

מעשה בבחור מבוגר כבן עשרים ושמונה, שהשתדך עם בת ישראל כשירה מתוך לחץ כבוד שהפעילו עליו הוריו ורבותיו. שציפו לראותו כבר מקים בית בישראל. לאחר מסיבת התנאים, החל הבחור לחוש רגשי חרטה מהשידוך וביקש לבטלו. הוא פנה לרבו הגה"צ רבי שלמה וולבה זצ"ל והתלונן בפניו כי כל רעיון השידוך נכפה עליו בלחץ הוריו והוא לא שלם עמו, כי אינו מרגיש כל זיקה רגשית לכלה.

אמר לו הרב וולבה שהוא אינו יודע מה להשיב לו, הרי יש כאן ענין חמור של בזיון בת ישראל כשירה באם יבטל את השידוך סתם כך ללא סיבה מוצדקת. ולכן עליו להציע את שאלתו לפני הגר"ש אלישיב זצ"ל. התקשר הרב וולבה לאחיינו הרה"ג רבי בן ציון קוק שליט"א ממקורבי הגר"ש וביקש להכנס עם הבחור להגרי"ש אלישיב ולשמוע חוות דעתו. ואכן נכנסו לבית הגר"ש והציעו לפניו את הבעיה.

שאל הרב אלישיב את הבחור: "אם היית יודע שחופץ ממנה לא תמצא כלה אחרת, והיא זאת היחידה שאתה יכול למצוא, האם היית מסכים להתחתן איתה, או שמא היא כל כך דוחה אותך שאפילו אם היית יודע שאין אחרת, גם אז לא היית מתחתן איתה?"

השיב החתן: "אם הייתי יודע שאין לי אחרת, הייתי מסכים!" אמר לו הרב אלישיב: "אתה אכן במצב הזה, אין לך אחרת! ומדוע אין לך אחרת? כי אסור לבייש בת ישראל! אם חלילה תבטל את השידוך ותבייש אותה יודע במה זה כרוך... וממילא אין לך אחרת ועליך להתחתן איתה!"

מפי הגר"ש זילברשטיין - טבת תשע"ג

רעיון מקורי לשמירת כבוד הרב...

לפני שנים רבות נסע הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל לארה"ב, שם השתתף בשיעור של אחד הרבנים החשובים שדרש בארוכה בראיות שונות שביום שני של גלויות אין חיוב של "לכם" [אין חיוב עונג יו"ט ביום שני של גלויות].

רבי אברהם לא היה מרוצה מחידוש זה ששמע. כי בזכרונו הבהיר מצא מיד כמה סתירות להלכה זו, אך בשום פנים ואופן לא רצה להעיר לו על כך, לא רק באמצע השיעור כדי שלא לביישו, אלא אף לאחר השיעור חשש שמא יבוש ויכלם כאשר יתברר לו טעותו. לכן בחר ב"שב ואל תעשה". ולא אמר לו מאומה.

כאשר חזר לארץ ישראל נכנס אל ביתו של הגאון רבי יעקב ישראל קנייבסקי - הסטייפלער זצ"ל, ושטח בפניו את התלבטותיו. הוא סיפר לו את מה ששמע מאותו רב בארה"ב, והוסיף כי מכיון שדבריו נסתרים מכל וכל. על כן ברצונו לדעת האם יש עליו חיוב להעמידו על טעותו ולגלות עיניו שאין בדבריו ממש אף שבזה יגרום לו להכלם.

שקל הסטייפלער בדבריו ולבסוף הסיק שעליו לשלוח לו מכתב, ולהוכיח לו שאין הצדק עמו כדי שלא יבואו אנשים לטעות אחריו.

מה עשה רבי אברהם? הרי לא רצה בשום אופן לפגוע בכבודו של אותו רב אף במשהו. נטל רבי אברהם בחכמתו דף וקולמוס וערך מכתב ארוך בו הודה לאותו רב על דרשתו הנפלאה שהשמיע בעת שהותו בארה"ב, ושכל דבריו היו בטוב טעם ודעת, ובפרט חידושו שאמר שיש חיוב "לכם" גם ביום טוב שני של גלויות...

כעת הוסיף רבי אברהם במכתב והביא הרבה ראיות ליסוד זה משי"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים, ובכך הצליח לברר ולהראות לאותו רב שאין הצדק איתו (שאמר הפוך) אך בד-בבד בלי שתהיה פגיעה כלשהי בכבודו.

מתוך מאמר

המשך
בעמוד הבא

ובעצם, קוראים אנו זאת מפורש בתורה, כיצד

המשך "כבוד הזולת"

לחוס על כבוד הגנב...

אירע פעם שנכנס לשיבת טשיבין מקבץ נדבות, וגנב זוג תפילין של אחד מתלמידי הישיבה. כאשר שמע ראש הישיבה - הגאון רבי דב בעריש ווינדפעלד זצ"ל על כך, פנה מיד לתלמידו הרה"ח רבי מרדכי מונדשטיין ולתלמיד נוסף והפקיד בידם סכום כסף והורה להם לרדוף אחר הגנב וכאשר יתפסוהו יפנו אליו בדברים רכים ויאמרו לו שכנראה לקח, מן הסתם, את התפילין בטעות, ולכן באו לבקש את התפילין בחזרה, ומכיון שהוא צריך תפילין הם נותנים לו סכום מסוים שאיתו יתחיל לאסוף כסף לרכוש תפילין חדשות.

וסיפר רבי מרדכי שהיתה זו שליחות קשה עבורם, שכן איך אפשר לדבר עם גנב מחוצף שהנטיה הטבעית היא לגעור בו קשות, ובמקום זה לדבר אליו בשפה עדינה ועוד לתת לו כסף, אך חזקה עליהם היתה ציוויו של רבם שכך יעשו.

שך התורה

הקב"ה מסתיר את העבירות של האדם מעיני העם כדי שלא יתבייש: נאמר בפסוק (דברים כ-ח): "ויספו השוטרים לדבר אל העם... מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישוב לביתו..." ממה ירא האיש? אומר רבי יוסי הגלילי (בגמרא סוטה מג.) שמתירא מעבירות שבידו! על אלו עבירות מדובר, האם על עבירות נוראות וחמורות שבתורה? אומרת הגמרא, לא ולא! אלא על עבירות דרבנן כגון שדיבר בין הנחת תפילין של יד לתפילין של ראש. אפילו על עבירה כזו חוזר הוא מעורכי המלחמה!

על כך מוסיף רש"י (על הפסוק) דבר מדהים: "ולכך תלתה לו תורה לחזור על בית וכרם ואשה לכסות על החוזרים בשביל עבירות שבידם שלא יבינו שהם בעלי עבירה והרואהו חוזר, אומר, שמא בנה בית או נטע כרם..."

הנה כי כן, היה קשה לרש"י: מכיון שאין מיתה ללא חטא, למה צריך לחזור בשביל בית וכרם ואשה, הרי אם אין עבירות בידו אינו צריך לחשוש שימות במלחמה, ואם יש עבירות בידו, די בזה כדי לחזור, גם אם אין לו בית וכרם ואשה!?

על כן פירש רש"י שכל מה שאמרה תורה לחזור בשביל הבית, הכרם והאשה זהו רק כדי לכסות ולהסוות על החוזרים מפני העבירות [כדי למנוע מהם בושה].

קירוב רחוקים

לקרב רחוקים ולסייע בידם לזכות באושר הרוחני שבחיי תורה ומצוות!

נלמד מהפסוק: "כי תפגע שור אויבך או חמורו תועה השב תשיבנו לו" (פרק כג-ב)

מזה נוכל להתבונן - כותב החפץ חיים (בספרו עה"ת) - אם חסה התורה כל כך על ממונו של ישראל אפילו על חמורו שתעה והרחיק מן הדרך והחובה להשיבו, כל שכן שצריך לרחם על הנפש הישראלית שתועה מן הדרך אפילו אם יצטרך עמל רב להשיבה.

אותם הרחוקים שמעולם לא טעמו את טעמה של היהדות ואת מתיקותה של התורה. כי לא היה מי שיסביר להם כראוי ויגלה להם את המאור שבתורה. ולכן מכונים הם "תינוקות שנשבו". אותם יש לקרב באהבה ובחיבה, להראות להם את היופי שביהדות ואת הטוב שבשומרי התורה, כי לא היה עד היום מי שיראה להם זאת. צריך להיות איכפת לנו מאלה שלא זכו ולא ניתן להם עדיין ההזדמנות להכיר את האמת.

סיפר הגאון רבי משה מרדכי שולזינגר זצ"ל באחת מדרשותיו, כי פגשו בעל תשובה אחד, והלה גילה לו מה הביא אותו לשוב בתשובה. הוא סיפר לו שיצא לו ללכת פעם באחד מרחובותיה של בני ברק מבנין מספר 1 שברחוב ועד למספר 19 וגילה לתדהמתו שכמעט בכל בנין יש גמ"ח: כאן גמ"ח להשאלת כלים, וכאן גמ"ח להשאלת מכשירי רפואה, וכאן גמ"ח להשאלת תרופות, וכאן גמ"ח שלווים כסף בלי ריבית.

האיש היה המום ממראה עיניו. הוא אף פעם לא העלה בדעתו שיש בעולם כזה דבר. במקום שחונך בו לא הכיר מושגים כאלו כלל. היתגלית! הזו כל כך זעזעה את נפשו עד שגרמה לו לטלטלה עזה. הוא ראה את החרדים במבט חדש, שונים לגמרי ממה שהצטייר אצלו עד היום. הוא הגיע למסקנה שאם כך נראית התורה וכך נראים שומרי התורה עליו לעבור מיד לצד הזה...

באחת משיחותיו של כ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג, הביע את אחד מנימוקיו על מה שמשתדל הרבה לעסוק בקירוב רחוקים ובחיוזוקם הרוחני של האנשים הרחוקים מחיי תורה ומצוות וכך אמר:

"אצל משה רבינו ע"ה מצינו שבתחילה סירב לרדת בשליחות ה' למצרים, ואז, אמר לו הקב"ה להשליך את מטהו ארצה ויהיה לנחש... בזה ביקש השי"ת ללמדו שאפילו יהודי פשוט (בבחינת "מטה"), כאשר הרב או הרועה הרוחני אינו אווזו בו היטב והוא נשמט ארצה, עלול הוא להפוך לנחש ארסי. לאחר מכן, שוב אמר לו הקב"ה: "שלח ידך ואחוז בזנבו". בזה הראה לו הקב"ה שאפילו אם כבר נהפך לנחש, אם ישוב הרב ויאחוז בו כראוי ויכלכל בחכמה את מעשיו לאחוז בזנבו, ודווקא שם - במקום שאינו נושך - או-אז יחזור האיש למוטב ויהפך למטה כשר..."

שמא תאמר - המשיך האדמו"ר - מה לי ולצרה הזאת? וכי לא מוטב יותר שאתבודד לעצמי, אעסוק יומם ולילה בתורה ובעבודה ושלוש עלי נפשי. על כך רמז לו הקב"ה באומר: "השב ידך בחיקך" ומיד נצטרע. ללמדך שאם יאסוף, איש צדיק, את ידיו מלטפל בזולת וידאג רק לעצמו, סופו שגם הוא ילקה ח"ו. כי אדם אינו בן חורין מלהיטיב ברוחניות גם עם זולתו.

סיבה טובה לקנא בבעלי תשובה...

הצדיק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל ביקש לקרב אדם רשע ואלים, ולהחזירו למוטב, מה עשה? הוא פנה אליו ואמר לו: "להוי ידוע לך שיש בהחלט אפשרות שאני אקנא בך..."

נדהם האיש ותמה: "במה יכול הרבי לקנא ברשע שכמותי..."

השיב לו רבי לוי יצחק: הלא אמרו רבותינו: העושה תשובה מאהבה, זדונות נעשו לו כזכויות". אם כן, שער בנפשך, אם בעל עבירה גדול כמוך יעשה תשובה בלב שלם, ויתחפכו לך העבירות לזכויות, כמה מצוות תהיינה לך? בלי ספק שמספר מצוותיך וזכויותיך יהיו הרבה יותר מאשר לי... וכי אין זו סיבה לקנא בך?"

חלחלו הדברים בנפשו של אותו רשע עד שגמר בלבו לעשות תשובה שלימה. סיפור"ח - מועדים

הניצוץ שעדיין לא דעך...

הגה"צ רבי רפאל ברוך טולידאנו זצ"ל יסד במקנס חברה מיוחדת בשם "שובו בניס" שמטרתה להשיב תועים לדרך התורה.

במסגרתה השיב רבים מעוון. ומעשה בצעיר חילוני מקזבלנקה שהגיע שמעו אל רבי רפאל ברוך, והבין שיש סיכוי לשכנעו כי יכנס לישיבה ויגדל לבן תורה.

מיהר ונסע אליו בטלולים קשים. שנמשכו שעות ארוכות, ואכן חפץ ה' הצליח בידו. בחוס אהבה ששפע מאישיותו הצית בנפשו של הנער התורה את הניצוץ היהודי הטועה שעדיין לא דעך.

אורות ממזרח

זמי בעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

הפסד שכולו רווח

נוטים לגלות גמישות מכסימלית כלפי הזולת גם כאשר מדובר בנושא משותף.

* * *

במהלך הפגישה סיפר לי בדרך אגב, "אתה יודע; מצאתי מימון לפרויקט שלי!" התעניינתי איך זה קרה והוא אמר: "בעצם, זה בזכותך!" השתוממתי איך אני קשור לכל העסק הזה, והוא סיפר כך:

"בעודי צועד מקודם לפגישה, פגשתי בסמוך לכאן חבר נעורים. הוא התעניין בשלומי וסיפרתי לו במה אני עסוק כרגע. הוא שמח לשמוע על כך והתעניין 'כסף מנלך? עניתי לו: אתה הלוא יודע שארגון כספים זה לא הצד החזק שלי... 'אז מדוע אתה לא פונה לפלוני? תהה. הוא הזכיר שם של חבר משותף - אף הוא ידיד נעורים. ידעתי שבאפשרותו של אותו חבר ותיק לתרום את הפרויקט, אך לא עלה על דעתי לבקש ממישהו כסף. מה לעשות... זה לא התחום שלי".

"החבר שעמד מולי לא התמהמה. שלף את הסלולארי והתקשר לחבר המשותף שתיכף ענה. הזכיר לו את שמי, סיפר לו בכמה משפטים על הפרויקט שלי, ושאל אותו מדוע לא יקח זאת על עצמו?!...!"

"בשלב זה העביר לי את הסלולארי. שמחתי לשמוע את קולו של החבר הותיק, וכמובן ששמחתי לשמוע אותו מאשר על כתפיו את כל העלות. וכך, בעודי ניצב בקרן הרחוב מצאתי מימון לפרויקט!"

"ואתה יודע; זה בזכותך! אתה קבעתי לי את הפגישה בדיוק בזמן בו חברי היה עתיד לחלוף ברחוב, לפגוש אותי בפניה, ולהתעניין במה אני שקוע בימים אלה..."

* * *

שמחתי אתו על ההתפתחות הנפלאה שהתגלגלה כך משמים, ובליבי התפעלתי מהסייעתא דשמיא לה זכה. לי אין ספק שזה אך ורק בזכות מידת היותו נוח לבריות והסכמתו לפגישה גם בזמן פחות נוח!

- - -
ורק לחשוב על כך שאם היה מתעקש לקבוע את הפגישה בשעה יותר נוחה, היה אולי מרוויח את אותה שעה - אך מפסיד את התורם!...

הסיפור הבא לא התרחש לאחרונה - אלא מתרחש בימים אלו.

אנו מודים לשולח שטרח לעדכן אותנו בקורות בזמן אמת...

* * *

מכר שלי עסוק בפרויקט תורני כלשהו מזה כמה שנים. הוא משקיע בו לא רק זמן, אלא בעיקר מוח ונשמה. מדובר בתלמיד חכם בעל כישרונות ברוכים, שסולל דרכים גם בסוגיות שלא מוכרות לרבים.

לאחרונה ביקש להיפגש איתי לתועלת העניין. מאחר שהייתי עסוק דחיתי את הפגישה פעם או פעמיים, מתוך ידיעה מחשבה שבהתאם לתאריכי היעד שלו- הנושא עדיין לא בוער.

כאשר התקשר בשלישית הצעתי לו להיפגש בשעה מסוימת. אמנם חששתי שהשעה הזו לא תהי' לו נוחה כל כך - אך מה יש להפסיד מלהציע?

מבחינתי הייתה אותה שעה "זמן מת" - כזו שמוטלת בין שני עיסוקים אחרים. ואל תראו בכך זלזול: אני מאוד מעריך את המכר הזה, ולא עלה על דעתי לזלזל בו! אך דא עקא שסדר יומי מתוכנן בהתאם ליברירות המחדלי שמונחות באותו יום על השולחן. ומכיוון, שהידד ליני' שלו לא היה כל כך דחוף, אז הצעתי לו להיפגש בזמן פחות נוח.

היה ברור לי שאם יבקש לאחר את הפגישה, איאלץ להסכים לכך. אך חשבתי לעצמי שאם ייעתר לכך - ייחסך לי זמן חשוב.

הזכרתי בשפה רפה שאולי הזמן לא כל כך נוח אך התפעמתי לשמוע את קולו הנינוח, "לא, לא, זה בסדר. אהי' שם בזמן!"

אנשים רבים חיים במשך כל היום במרדף אחר זכויותיהם העלומות ושיפור מצבם. בדרך הם לא תמיד מבחינים בזולת. ואילו אצלו הרגשתי שהנוחות שלי חשובה בעיניו לא פחות מהנוחות שלו!

אני לא מנסה לתאר מצב לא נכון, כביכול הוא הגיע לפגישה רק לטובתי. האמת היא ששינוי היינו אמורים ליהנות מפירותיה. אמנם ככלות הכל, רוב האנשים לא